

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 38

22. rujna 2016.

cijena 200 Ft

Foto: Branka Pavić Blažetin

4. – 5. stranica

Hrvatski dan u Sigetu: „Ja sam junak...”

Santovačka Vodica

6. stranica

XIII. Narodnosni dan

11. stranica

„CRO TOUR 16”

15. stranica

Komentar

„Nas su naši mladi napustili!“

Malo pred vrmenom ćemo mi Petrovišćani zajti, već ov vikend, u kockice nostalgije. Stojimo na pragu velikoga jubileja ovde u Ugarskoj, jednoga od najvećih zgoditkov, koji je na jednu cijelu vjekovječnost obrnuo kotač sudbine ne samo ovde živućih ljudi. Rič je o nesrićnom ljetu 1956., kad je Ugar konačno htio disati po slobodi, kad je mladina u peštanski ulica zgrabila puške i sa svojom odanošću se je srčeno borila i suprot tenkov. To ljetu, bolje rečeno kraj toga ljeta, pak još i početak slijedećega ljeta je za Petrovišćane doneslo najprlje veliko veselje s prošecijom u Austriju, na već dani je skrsnuo Željezni firong na hataru, svi su se radovali i čekali dolazak srićnijega perioda žitka. Kad su 4. novembra ruski tenki pogazili kiticu ugarske slobode, i stanovnike Petrovoga Sela je bugnula velika tragedija. U povijesti ovoga južnogradišćanskoga sela došlo je do najvećšega egzodus. Uglavnom su mladi ljudi izbrali put druge sriće i bižeći od komunističke retorzije, tamnice, siromaštva i nezadovoljstva ostavili su orsag, najmilije i rodni kraj. Za njimi je jaukalo morje tuge, brige i ogorčenosti. Na kraju januara 1957. ljeta pri nediljnoj maši farnik Vince Karlović turobno se je razgledao u crikvi i boreći se sa suzami se je s ovimi riči obrnuo k vjernikom: „Nas su naši mladi napustili!“ Žitki u cvitu, ljudi ke je sudbina daleko otpeljala od Domovine: vekšinom u Ameriku, Kanadu, Australiju, Belgiju, Nimešku, Švicarsku i med kimi danas mnogi poživaju u stranskoj zemlji, i med kimi je i takovih ki nigdar nanovič vidili nisu rodni kraj i kim je na desetljeća dodiljen kruh muke, strašne želje za domom i kim je i danas teško shraniti suze i prave čuti kad se najzad misli na ti čas. Ovoga vikenda Petrovišćani neće svečevati, nego će se dostojno spomenuti jedan za drugim na svoje: izgubljene, otkinute, raštrkane baburke po cilom svitu. Šlagere Áll a kis háj / Stoji mala barka..., ali Oly távol messze van hazám / Dalko je moja domovina, iz te dobi ćemo čuti ove nedilje, čut ćemo još i brojne lipe riči i past će platno pred crikvom s toga globusa, kojega su dali postaviti Petrovišćani, združeni u Društvu svetoga Petra i Pavla u Americi. Simbol će to biti zajedništva rashitanih Petrovišćanov po svitu. Ali od nedilje ki će u ovom selu na ti monumenat pogledati, neće viditi samo lipotu, nego i žuku prošlost. Mislit će na kotrige vlašće familije ki su morali silom prilik ostaviti najmilije, Pinčenu dolinu i ke su nevidljive sile potisnule da si najdu svoje mjesto, čudakrat i neuspješno, u novom društvu u novoj okolici. Prez materinske riči, prez objamljenja najmilijih, svaki večer s molitvom u zaufanju da se jednoč najzad vratu...

Tiho

Glasnikov tjedan

Hrvatski državljani s pravom glasa birali su opet na prijevremenim izborima održanim 11. rujna. Ni godinu dana poslije redovitih izbora, prijevremeni. Jedna neuspješna koalicija raspala se u svibnja, ni šest mjeseci pošto je oformljena vlada. Ostala je tehnička vlada i prijevremeni izbori. Teško je pratiti što se sve događa, i čovjeku i nehotice dosade izborne i druge političke trakavice i priče, uz koje izgleda (potrošačima medija) da

i osam zastupnika manjina, i tako dolazimo do konačnoga broja od 151 zastupnika u Hrvatskome saboru. Izbori u Hrvatskoj pokazali su koliko je važno tko će sjediti u saborskim klupama od pripadnika manjina. Očiti je primjer mađarska manjina, gdje su se vodile žestoke prijevremene, izborne i poslijeizborne „borbe“. Svaki je glas navodno, kako pišu mediji, zlata vrijedio.

A da uistinu vrijedi, pokazuje i tjedan poslije izbora, kada osam manjinskih glasova itekako dobro dolaze budućoj vladi, kao čimbenik njezine stabilnosti. Za formiranje većine, HDZ-u potrebno je 75 glasova. Sve je izglednije da će HDZ i Most biti najprirodniji koalicijski partneri. Za stabilnu vladu treba oko 80 i nešto mandata, a krajnje je vrijeme da nju Hrvatska dobije. Predsjednik HDZ-a Andrej Plenković ističe da će nova hrvatska vlada biti stabilna i europska, te da će HDZ tražiti partnere koji su mu svjetonazorski bliski. Na izbore je izašlo 53 % hrvatskih državljana s pravom glasa.

Branka Pavić Blažetin

Teško je pratiti što se sve događa, i čovjeku i nehotice dosade izborne i druge političke trakavice i priče, uz koje izgleda (potrošačima medija) da je sve drugo manje važno, ako ne i nevažno.

je sve drugo manje važno, ako ne i nevažno.

HDZ je osvojio 61 mandat, Narodna koalicija 54, Most 13, Živi zid osam, IDS/PGS/RI tri, Bandić Milan 365 dva, a po jedan mandat HDSSB i nezavisna lista Željka Glasnovića. Uz 143 zastupnika tu je

CROATIADA 2016

PREDSTAVLJANJE U IZLAGANJU PROJEKTNIH TEMA

Hrvatska državna samouprava u sklopu „Croatiade 2016“ organizira predstavljanje u izlaganju projektnih tema. Natjecatelj treba istražiti i opisati, uz priložene priloge (fotomaterijale, crteže i dr.) predstaviti svoju partnersku školu. Prijaviti se mogu učenici 5. – 8. razreda (škole s predmetnom nastavom i dvojezične škole u Mađarskoj).

Ovogodišnja tema: PREDSTAVLJANJE PARTNERSKE ŠKOLE.

Učenici su dužni nakon prikupljanja, svrstavanja i obradbe informacija materijala oblikovati radne skupine za prikaz. Iz jedne škole najviše osam učenika mogu se prijaviti s dva pratitelja. Način je izlaganja projektnih tema slobodan. Usmeno izlaganje učenika treba biti popraćeno informativnim panoom ili računalnim prikazom izabrane teme u vremenskom trajanju najdulje 15 minuta.

Ako tema dopušta, učenici mogu pripremiti sitne suvenire koje mogu podijeliti sudionicima.

Predstavljanje se predviđa u Santovu **23. studenoga 2016. (srijeda)**, s početkom u 11 sati.

Rok prijave: 31. listopada 2016. godine.

CROATIADA 2016

SUSRET DRAMSKIH, LUTKARSKIH I LITERARNIH DRUŽINA

Hrvatska državna samouprava u sklopu „Croatiade 2016“ organizira Susret hrvatskih dramskih, lutkarskih i literarnih družina. Susret je predviđen **14. listopada 2016. (petak)** u pečuškoj Hrvatskoj školi „Miroslav Krleža“. Više informacija na: Hrvatska državna samouprava, 1089 Budimpešta, Bíró Lajos u. 24; tel.: (36-1) 303-6093, 303-6094, 219-0642 faks: 219-0827; e-mail: muity. rsamouprava@chello.hu.

Nova državna potpora za završetak pečuškoga Hrvatskog kazališta

Još 250 milijuna forinti potrebno za završetak izgradnje i obnove pečuškoga Hrvatskog kazališta. Grad Pečuh preuzeo je obvezu završetka radova do ljeta 2017. godine.

Državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa zadužen za vjerske, društvene i narodnosne veze Miklós Soltész i parlamentarni zastupnik Péter Csizi

Državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa zadužen za vjerske, društvene i narodnosne veze Miklós Soltész i parlamentarni zastupnik Péter Csizi u Csizijevu pečuškom uredu 16. rujna održali su konferenciju za tisak, gdje su najavili završetak radova na obnovi i izgradnji pečuškoga Hrvatskog kazališta za ljetu 2017. godine.

Vlada će osigurati izravnu (dodatnu) potporu za Kazalište u visini od 100 milijuna forinti iz fonda namijenjenog izgradnji i obnovi narodnosnih ustanova, izjavio je državni tajnik kazajući kako su po tom pitanju usklađivali s Hrvatskom državnom samoupravom i pečuškom Hrvatskom samoupravom te s drugim narodnosnim zajednicama.

Mađarska je vlada potpisala ugovor s gradom Pečuhom, 2. travnja 2014. godine, o dodjeli 560 milijuna forinta za obnovu i proširenje pečuškoga Hrvatskog kazališta. Istoga je dana položen i temeljni kamen budućega zdanja, čija se primopredaja očekivala potkraj rujna ili početkom listopada 2014. godine.

Slijedila je, evo, već dvoipolgodisnja kalvarija. Započeti radovi nisu napredovali prema utvrđenim rokovima. Izvođač radova u proljeće 2015. otkazao je pečuškoj samoupravi.

Za dovršetak radova treba još 250 milijuna forinti. Uz izravnu potporu Ministarstva ljudskih resursa od 100 milijuna forinta, daljnjih 100 milijuna forinta će osigurati grad Pečuh, a preostalih 50 milijuna također Pečuh, prenio je obećanja pečuškoga gradonačelnika parlamentarni zastupnik Csizi.

Pokazalo se da svota od 560 milijuna forinti nije dovoljna da se završi projekt pečuškoga Hrvatskog kazališta, što su pokazale i opetovane javne nabave. Po ponudama izvođača radova pokazalo se da je za dovršenje radova potrebno 250 milijuna forinta. Sam grad iz svoga proračuna nije mogao dopuniti potrebnu svotu, pa se obratio mađarskoj vladi za pomoć. Kako reče državni tajnik Soltész, „i uz najbolji oprez i uz najbolje namjere“ splet pod-

ruma koji se protežu ispod staroga Pečuha spriječio je odvijanje radova i ugrozio ih, te poskupio gradnju, stoga su u dogovoru grada Pečuha i spomenutoga nadležnog vladina ministarstva našli rješenje za dovršetak radova, i to u dogovoru sa svima zainteresiranim.

Soltész je naglasio da je potrebno završiti gradnju jer se radi o jedinom kazalištu na hrvatskom jeziku izvan granica Hrvatske. Csizi je naglasio da dvoipolgodisnja kalvarija sada nalazi rješenje te podsjetio kako od izvorno namijenjene svote nije bilo moguće završiti zgradu dostojnu umjetnosti, županijskog središta i Hrvata koji žive u Pečuhu.

Projekt „Obnova i proširenje pečuškoga Hrvatskog kazališta“, vrijedan 560 milijuna forinti – pisali smo u Hrvatskome glasniku 10. travnja 2014. (godina XXIV, broj 14).

Tadašnji su govornici u svom obraćanju naglasili da je to ulaganje u jedino profesionalno hrvatsko kazalište izvan granica Republike Hrvatske i primjer brige grada Pečuha za kulturne potrebe narodnosti u gradu, u ovom slučaju Hrvata u Pečuhu i Hrvata u Mađarskoj.

Posrijedi je ulaganje u kazalište utemeljeno prije 24 godine u pečuškoj Ulici Anna, u okvirima tadašnjega Malog kazališta.

Dogradnja, nova i veća kazališna dvorana, ljetna pozornica, dvorište, skladišta, suvremena tehnička opremljenost tek su naznake budućega zdanja. Ili u brojkama: 1200 m², 15 parkirnih mjesta za bicikle, 108 sjedećih mjesta u kazališnoj dvorani, ulaz za invalide (pristupna rampa), pet gostinskih soba, 120 sjedećih mjesta na otvorenoj pozornici, dva ulična izlaza-ulaza, jedan na Ulicu Anna na broju 17, a drugi na Ulicu Szent Mór. Od gradskih otaca, 2014. godine, čuli smo da je to najveće pečuško kazališno ulaganje u posljednja dva desetljeća. Ulaganju je prethodila i kupnja terena koji se graniči s terenom na broju 17. Naime, sredstva za tu namjenu grad Zagreb dao je Pečuhu 2006. godine, tada u vrijednosti od 40-ak milijuna forinta, te je 2007. godine nekretnina i kupljena.

Pečuško Hrvatsko kazalište djeluje od 1992. godine i nije važno tek stoga što ima na svome repertoaru predstave na hrvatskom jeziku, ni samo zato što hrvatski umjetnici rade i igraju u ansamblu, nego i zato što je ono u proteklih dvadeset godina bilo najbogatije i najplodnije susretište hrvatske i mađarske kulture.

Kazalište treba biti branik (čuvar) hrvatske samobitnosti, kulture i jezika, a pečuško Hrvatsko kazalište od svog osnutka zauzima važno mjesto u umjetničkome životu grada Pečuha i Mađarske.

Parlamentarni zastupnik Csizi i državni tajnik Soltész naglasili su da se Pečuh već desetljećima s posebnim naglaskom brine o brojnim narodnosnim zajednicama koje žive u gradu, pomaže u ostvarivanju njihovih zamisli, i pruža potporu za jačanje tih zajednica te kako će novo zdanje Hrvatskoga kazališta obogatiti kulturnu ponudu grada, služiti na korist Hrvatima u Mađarskoj i unaprijediti tradicionalno dobre hrvatsko-mađarske veze.

U ozračju obljetnice Hrvatski dan u Sigetu

U spomen-godini smo obilježavanja 450. obljetnice Sigetske bitke i pogibije Nikole Šubića Zrinskog. I Hrvatska i Mađarska 2016. godinu označile su godinom spomena na događaj koji je obilježio ne samo zajedničku povijest nego uveliko i povijest ovoga našeg srednjoeuropskog prostora u nastupajućim stoljećima. Tako je u nizu događanja održanih u Sigetu od 5. do 11. rujna, sa središnjom proslavom 7. rujna, uz nazočnost predsjednika Mađarske i Republike Hrvatske, 9. rujna u organizaciji Ministarstva kulture Republike Hrvatske i hrvatskih diplomatsko-konzularnih predstavništava u Mađarskoj, Veleposlanstva i Generalnog konzulata te hrvatske zajednice priređen Hrvatski dan.

Brojni uglednici na Hrvatskom danu u Sigetu

Hrvatski je dan svojom nazočnošću počastio i predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Zvonko Kusić koji je ujedno predsjednik Povjerenstva za obilježavanje 450. obljetnice Sigetske bitke, i pomoćnica ministra kulture Iva Hraste Sočo. Oni su se – uz hrvatskog veleposlanika u Mađarskoj Gordana Grlića Radmana, generalnu konzulicu Vesnu Haluga, HDS-ova predsjednika Ivana Gugana, sigetskoga gradonačelnika Pétera Vassa, predsjednika mađarskog Povjerenstva za obilježavanje 450. obljetnice Sigetske bitke Jánosa Hóvárija, župana Međimurske županije Matije Posavca – obratili nazočnima u programu otvaranja Hrvatskog dana na središnjemu sigetskom trgu, na kojem je mađarsku i hrvatsku himnu izveo martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“.

Brojni uglednici mađarskog, hrvatskog političkog i javnog života Hrvata u Mađarskoj nazočili su Danu. Toga su se dana na sigetskim ulicama uz političare gotovo neprimjetno šetali akademici, znanstvenici, povjesničari, publicisti, djeca iz škola u kojima se predaje hrvatski jezik, učenici iz Hrvatske, ugledni izdavači, župani i podžupani, gradonačelnici i dogradonačelnici, ugledni književnici, slikari...

Hrvatski dan, za čiju je provedbu najveći

teret podnio generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, na čelu s generalnom konzulicom Vesnom Halugom, kako su istaknuli brojni govornici, odlikovalo je 367 izvođača, a ostvaren je uz potporu Ministarstva Republike Hrvatske i Međimurske županije.

Na svečanosti otvorenja Hrvatskog dana akademik Kusić istaknuo je da za hrvatski narod ovaj jubilej ima višestruko značenje s obzirom na važnost Nikole Šubića Zrinskog i njegove obitelji za hrvatsku državotvornu ideju, budući da je obitelj Šubić Zrinski spojila sve hrvatske krajeve, od Bribira, odakle potječe, i Zrina, po kojem je dobila ime Zrinski, pa do Čakovca, Ozlja, Čabra i Bakra.

„U vremenima kad Hrvatska nije bila samostalna, oni su bili simbolizirali ideju hrvatske samostalnosti i državnosti te su kao simbol i mit mobilizirali naciju. To je konačno došlo do izražaja u Domovinskom ratu kad je Hrvatska postala samostalna“, rekao je akademik Kusić.

Istaknuo je da su tijekom osam stoljeća zajedničke povijesti Hrvati i Mađari imali zajedničke junake, među kojima su bili i Nikola Šubić Zrinski, jednako kao i njegovi prauunci Nikola i Petar Zrinski.

„Ta zajednička povijest koja nas na neki način obvezuje, došla

Na izložbenom prostoru Croatica – Medijski centar Croatica

„Po volji Božjoj“ u interpretaciji Silvestra Balića i pratećeg orkestra

je osobito do izražaja kod osamostaljenja Hrvatske, kojem je Mađarska dala velik doprinos, na čemu joj zahvaljujemo“, zaključio je akademik Kusić.

Nakon odavanja počasti Nikoli Šubiću Zrinskom polaganjem vijenca podno njegova spomenika u središtu Sigeta, što je rad čakovečkog umjetnika Mihaela Štebiha, svatko je mogao birati program po svojoj volji, ili ostati na glavnome gradskom trgu u časkanju sa znancima koji su toga dana kao i on navratili u Siget.

Program Hrvatskoga dana odvijao se na središnjemu gradskom trgu i Kulturnom središtu Vigadó. Prvi dio programa namijenjen je bio djeci i mladima. Odigrane su dvije predstave na hrvatskom te jedna na mađarskom jeziku s tematikom Zrinskih. Riječ je o predstavama „Stazama Zrinskih po hrvatskom Pounju“ srednje škole Ivana Trnskog iz Hrvatske Kostajnice, predstave „Vremeplov“ – Literarne i plesne scene budimpeštanskoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đakškoga doma, te na mađarskom jeziku predstava kazališta iz Budimpešte što bi rekao Zrinski da danas živi.

„Vremeplov“ Literarne i plesne scene budimpeštanske škole

„Gradu prijatelju s ljubavlju“

Drugi se dio programa odvijao na glavnoj pozornici središnjega gradskog trga, pod nazivom „Gradu prijatelju s ljubavlju“, a dali su ga gradovi prijatelji grada Sigeta: Čakovec i Slatina te Hrvati iz Mađarske.

Mogli smo vidjeti i privlačnu videoprojekciju arije „U boj“ iz opere Nikola Šubić Zrinski Ivana pl. Zajca u izvedbi japanskoga zbora. Program je završen izvedbom „Ja sam junak...“ Hrvata iz Mađarske. Na središnjem su trgu bili postavljeni i promidžbeni štandovi turističkih zajednica gradova i županija vezanih za Zrinske, Čakovca, Slatine, Paga, Hrvata iz Mađarske i Medijskog centra Croatica, na kojima je bila predstavljena hrvatska turistička, eno i gastroponuda te Croaticino izdavaštvo.

U Kulturnom središtu Vigadó otvorena je izložba Navik on živi... – 15 godina čakovečke Zrinske garde. Tom je prigodom sigetski gradonačelnik Péter Vass uručio zahvalnicu za suradnju predsjedniku čakovečke Zrinske garde Alojziju Sobočancu. Na-

pomenimo da je spomenuta Zrinska garda od 5. do 11. rujna boravkom u Sigetu obogatila sva tamošnja događanja.

U Kulturnom središtu Vigadó omiljene hrvatske zabavne i klapske pjesme izveo je mješoviti pjevački zbor iz Hreljina i Jadranova u nastupu naziva „Pjesme za sva vremena“, predstavljena je knjiga Darka Varge „Hrana, kuhinja i blagovanje u doba Zrinskih“, nastupio je sigetski Mješoviti zbor Tinódi, budimpeštanski Zbor „Studio“, a svečani koncert imao je i Zagrebački kvartet saksofona. Hrvatski dan odlikovao je i prijam s hranom pripremljenom po uzoru na hranu sa stolova obitelji Zrinskih. Naime, hrana je pripremljena upravo temeljem knjige „Hrana, kuhinja i blagovanje u doba Zrinskih“, a pripremila ju je obrtnička škola iz Koprivnice, služeći je uz pušipel Zrinski iz podruma međimurskih vinara. Nije to bio tek prijam, nego izložba hrane na stolu 17. i 18. stoljeća.

Proštenje marijanskoga svetišta

Blagoslovljena znatna obnova i ulaganja u Santovačkoj župi

Dana 13. rujna u marijanskome svetištu na santovačkoj Vodici održana je redovita mjesečna pobožnost u čast Fatimske Gospe, te proslavljeno proštenje svetišta povodom blagdana Male Gospe. U okviru svečanosti prije mise nadbiskup dr. Balázs Bábel blagoslovio je unutarnju obnovu župne crkve, a zatim i dva obnovljena križa krajputaša, među njima i *Stanišin križ* koji je 1892.

dao postaviti Andrija Čatić, a od 1921. nalazi se na križanju Barišnog (Bemova ul.) i Krajselskog sokaka (Ul. Á. Gábora). Umalo sedamsto ljudi okupilo se u marijanskome svetištu na misi koju je predvodio kalački nadbiskup, ujedno održavši i prigodnu propovijed, a s njime suslužili santovački župnik Imre Polyák i župnici obližnjih naselja. Svojom nazočnošću misno su slavlje uveličali i državni tajnici Ministarstva ljudskih resursa Miklós Soltész, od-

govoran za crkvene, narodnosne i civilne društvene veze, te Ministarstva poljodjelstva Róbert Zsigó, ujedno parlamentarni zastupnik bajskog okruga, te čelnici Hrvata u Mađarskoj: HDS-ova dopredsjednica Angela Šokac Marković i parlamentarni glasnogovornik Hrvata Mišo Hepp. Naime, na natječaju Ministarstva ljudskih resursa Santovačka župa osvojila je gotovo četiri milijuna forinta za crkvenu ogradu čija se izgradnja ovih dana dovršava. Na kraju mise okupljenima se obratio i državni tajnik Soltész koji je između ostalog izrazio divljenje okupljanjem vjernika na santovačkoj Vodici, te odao priznanje zalaganju župne zajednice i vjernika u održavanju svetišta. Pozvao je okupljene na očuvanje

vjere, na očuvanje kršćanskih temelja, te na prenošenje vjere i kršćanskih tradicija na mladež. Kako nam uz ostalo reče župnik Imre Polyák, unatoč oskudici, u proteklih nekoliko mjeseci provedena je znatna obnova u koju je uloženo umalo 15 milijuna forinta, i to zahvaljujući darovima pojedinaca, ustanova i tvrtka.

Naime, uz unutarnju obnovu župne crkve, gradnju nove crkvene ograde, ostvareno je još niz ulaganja, tako su obnovljena dva križa krajputaša, postavljeni novi lusteri, obnovljen razglas, kapelica i izvorski zdenac na Vodici, obnovljena pozlata kaleža, ciborija i oltarskog sakramenta.

S. B.

XXII. Bošnjačko sijelo

U organizaciji kukinjske Hrvatske samouprave, u tome malom naselju nadomak Pečuhu, mogli bismo reći i predgrađu grada podno Mečeka, 27. kolovoza ove godine organizirano je uobičajeno, XXII. Bošnjačko sijelo.

Kako je naglasila predsjednica Hrvatske samouprave Mira Grišnik, ove godine Kukinji obilježava i desetu obljetnicu dobivanja prestižne titule Hrvatske matice iseljenika Najselo. Titula mu je dodijeljena za njegovanje hrvatske mjesne kulturne baštine i aktivno djelovanje na narodnosnom polju. Raduju se kukinjski Hrvati što i u tekućoj godini nastavljaju rad na polju njegovanja hrvatske baštine i kulture i priredbom Bošnjačkog sijela koja okuplja mnoge simpatizere i Hrvate iz Kukinje i okolnih naselja u kojima žive.

Program ovogodišnjega Bošnjačkog sijela započeo je u ranim jutarnjim satima natjecanjem u ribolovu na obližnjem jezeru Malom. Mnogi su bili uspješni, ali vagala se ulovljena riba te je postalo jasno da su najuspješniji bili salantski ribiči ulovom od 6,68 kg, drugo mjesto pripalo je Vršendanima ulovom od 4,81 kg, a treći su bili domaćini ulovom od 3,97 kg ribe.

I za ljubitelje najvažnije sporedne stvari na svijetu, nogometa, organizirani su prigodni sadržaji. Na mjesnom igralištu zaigrale su mali nogomet momčadi iz Semelja, Salante, Udvara, Ate, Mišljena i Kukinje. Nadmetali su se za zlatni kukinjski pehar. Pobjedili su Salančani, drugi su bili Kukinječani, a treće su mjesto osvojili Semeljci.

Kako bi ribiči i nogometaši te svi zainteresirani imali što i za pojesti, natjecale su se kuharske družine. Kuhao se grah. Najbolji je grah skuhalo naradska družina, drugi su bili Semljci, a treći Vršendani.

U poslijepodnevnom satima služena je misa u crkvi sv. Ane. Služio ju je šeljski župnik Jozo Egri uz pjevanje Mješovitoga pjevačkog zbora iz Harkanje.

Nakon svete mise povorka se mimohodom uz pjesmu i svirku uputila do seoskog doma kulture gdje se na ljetnoj pozornici u dvorištu odvijao program. Toga su dana nastupili domaćini, KUD Ladislava Matušeka, dječja skupina salantskoga KUD-a Marica, s

Domaćini, kao i uvijek, neponovljivi KUD Ladislava Matušeka

učiteljicom Vesnom Velin, Mješoviti pjevački zbor Hrvata grada Harkanje, KUD Baranja što ga vodi Đuro Jerant i koji će 2017. godine obilježiti 50. godišnjicu djelovanja.

Sastali se stari prijatelji: Imre, Mišo i naš Poczok

Brojna publika iz Kukinje i okolnih naselja

Programu je pribivao i Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave. Vaša se urednica izvrsno osjećala u društvu članova udruge „Lovačka, kulturna i gastronomska udruga pečuško-baranjskih Hrvata“. Družila se s njima i njihovim prijateljima lovcima iz izaslanstva Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije, koje je predvodio Zlatko Stolnik. Udruga je za ovu priliku u svom šatoru priredila prigodnu izložbu trofeja divljači. Mogli su se kušati lovački i ini specijaliteti, a kulinarska poslastica, mlada janjetina s kuhanim kupusom koju je skuhao predsjednik udruge Franjo Barić i kobasice iz radionice bivšega predsjednika udruge Đure Kadije bili su neponovljivi okusi.

Branka Pavić Blažetin

Siget

Bilosnićeve izložbe „Metamorfoze” i „Lica i maske”

Brojnim kulturnim događajima obilježavanja 450. obljetnice Sigetske bitke u Hrvatskoj i Mađarskoj, priključio se svojim radovima i književnik i slikar Tomislav Marijan Bilosnić. U sigetskoj Galeriji Slana kuća (Sóház galéria), u povodu 450. obljetnice junačke smrti hrvatskog bana Nikole Šubića Zrinskog i svečanosti Spomen-godine Zrinskih u Mađarskoj, hrvatski književnik i slikar Tomislav Marijan Bilosnić otvorio je dvije izložbe; izložbu crtopleta poznatu pod nazivom „Metamorfoze” i izložbu monotipija nazvanu „Lica i maske”. Izložbe su otvorene od 9. do 30. rujna do 9. listopada 2016. godine.

Pokrovitelj je Bilosnićeve izložbe u Mađarskoj Državni odbor Spomen-godine Zrinskih u Mađarskoj, a organizator je izložba Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület (Udruga Kulturne i zelene zone u Sigetu) i sigetska Galerija Slane kuće. Voditelj je cijelog projekta i poticatelj izložbe poznati mađarski umjetnik i voditelj Galerije József Pinczehelyi, a izložbe je otvorio akademski kipar Mihael Štebih.

Tekstove za katalog Bilosnićeve „Metamorfoze” napisali su akademik Tonko Maroević i poznata likovna kritičarka Iva Körbler, a o „Licima i maskama” piše dr. sc. Sanja Knežević. Objavljen je i tekst o Bilosnićevim monotipijama što ga je svjedobno napisao pjesnik i kritičar, pok. Miljenko Mandžo. Bilosnićeve izložbe, uza zasebne kataloge, prate i likovne monografije „Metamorfoze” (2004.) i „Lica i maske” (2006.), kao što su na izložbi predstavljene i monografije „Cvijeće ravnokotarskih vila”, „33”, „Pollockova svjetlost”, „Mediterranski pastel” i „Duhovi sa zadarskog Foruma”, te fotomonografiju „Skriveno kameno blago”, jednako kao i pjesničke monografije s Antom Stamaćem i Zlatkom Tomičićem.

Katoljci na santovačkoj Vodici

Hrvatska manjinska samouprava sela Katolja organizirala je hodočašće Santovačkoj Gospi. Nije nas bilo mnogo jer je mlađi naraštaj naših suseljana otputovao na Plitvička jezera.

Tako mi stariji manjim autobusom krenuli smo na Vodicu. Prvo smo stali u Bati, gdje smo pribivali svetoj misi. Tamo smo sreli Baranjce koji su također putovali Santovačkoj Gospi. Pridružili smo se njima. Oni su imali velik autobus, bilo ih je iz više naselja: Kozara, Kukinja, Pečuha, Udvara. Voditeljice su im bile Milica Klaić Tarađija i Marta Barić Ronai. U podne smo stali kod Dunava i uživali u „Potyka Csárdi”. Jelo je bilo izvrsno, a i vrijeme je bilo ugodno. Zatim smo otišli u Bajú i pogledali Zavičajnu kuću, a potom smo krenuli Santovačkoj Gospi, gdje je počelo misno slavlje koje je predvodio mons. Đuro Gašparović, biskup srijemski.

Došli smo ti, Majko draga, sa svih strana ove zemlje! Bili su hodočasnici iz Hrvatske, Vojvodine, Bačke, Baranje. Svake godine sa više strana i još više ljudi.

U 18.30 počelo je druženje hodočasnika u santovačkoj gostionici, uz kolače i piće. Oko 20 sati krenuli smo doma.

Guganka

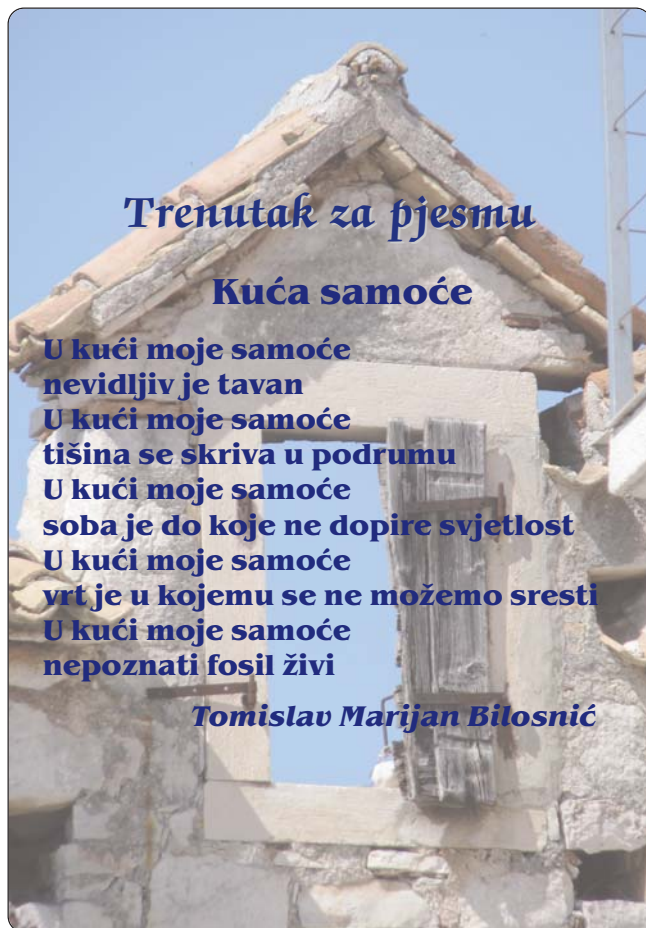

Trenutak za pjesmu

Kuća samoće

**U kući moje samoće
nevidljiv je tavan
U kući moje samoće
tišina se skriva u podrumu
U kući moje samoće
soba je do koje ne dopire svjetlost
U kući moje samoće
vrt je u kojemu se ne možemo sresti
U kući moje samoće
nepoznati fosil živi**

Tomislav Marijan Bilosnić

93. Celjansko shodišće Gradišćanskih Hrvatov

Kip Putujuće Marije Celjanske u Hrvatskom Jandrofu

Predzadnji tajedan augustuša iz Gradišća, Budimpešte, Dušnoka, štoveć neki i iz daljnjih krajev uputili su se piše prema štajerskom Celju, na tradicionalnom, 93. skupnom shodišću Gradišćanskih Hrvatov. Cesta ka je peljala nekim prik 160, nekim pak i prik 200 kilometarov, ni ljetos nije bila laka. Med hodočasnikima su bili takovi ki su prvi put probali pobjediti sebe i sve poteškoće ovoga napornoga putovanja, a usput se je zvala na pomoć i molitva ter i jačka. Važno je bilo druženje, tolerancija i dobra volja, a ne nazadnje i hrvatska svist kot i jezik, uprav tako kot i svenek na ovoj četvero-petodnevnoj misiji žrtve, zahvale, molbe i prošnje. Ki su ostali doma, su ovput u misli sprohadjali putnike ki su pod nogom minjali cijeli

Koljnofski i bizonjski hodočasnici pred celjanskom katedralom

Vjerniki iz Hrvatskoga Jandrofa sa statuom Blažene Divice Marije

dan tarhete i terene. Brigi i doline, ravnice i asfalt sve do 27. augustuša, do subote, kad su se pri večernjoj maši i prošeciji opet našli Gradišćanski Hrvati iz trih zemalj, a drugi dan su vjerniki austrijskoga južnogradišćanskoga sela Čajte prikdali seoskoj delegaciji Hrvatskoga Jandrofa u Slovačkoj, kip Putujuće Celjanske Marije. Odsad, jedno ljeto dugo, sve do augustuša, vjerniki moru hodočastiti u Hrvatski Jandrof na spravišće s Blaženom Divicom Marijom iz Celja. Slike s puta i iz Celja je poslao Balaž Martinšić iz Bizonje.

th

Jedna hodočasna grupa Bizonje na putu od 200 kilometarov

Karta iz Celja 1957. Ijeta, ku nam je dostavila Bernadeta Geošić iz Petrovoga Sela

II. Dan smokve u budimpeštanskome Botaničkom vrtu

Pod visokim pokroviteljstvom veleposlanika Republike Hrvatske u Budimpešti Gordana Grlića Radmana, u prostorijama Dvorske kuće budimpeštanskoga Botaničkoga vrta Sveučilišta „Loránd Eötvös” 30. kolovoza priređen je drugi Dan smokve. Lani je s velikim uspjehom ustrojena ta priredba, te u želji da ona postane tradicijom i uđe u godišnji radni kalendar Botaničkoga vrta, organizatori su iznova rado priredili Dan smokve. Svrha je takvih prigoda da se detaljnije upozna i biljka, te kultura naroda u kojoj se ona također uzgaja. Priređeni su već Dani ginko bilobe ili japanski blagdan sakura, praznik trešnjina cvijeta, a također je raspisan i natječaj haiku pjesama. Drži se da smokva potječe iz

Male Azije te da se na tim prostorima uzgajala već tri tisuće godina prije Krista. Uz vinovu lozu i maslinu, smokva je najspominjanija biljka u Bibliji, pa se može reći da pripada povijesti čovječanstva. Biblijsku je povezanost smokve natuknuo pri obraćanju nazočnima i hrvatski veleposlanik Gordan Grlić Radman, jer je biljka već navedena i u Knjizi postanka, naime Adam i Eva svoja su gola tijela pokrili smokvinim listom pošto su jeli plod spoznaje dobra i zla. „Lani smo od gospodina Orlóci dobili za dar smokvu u glinenome loncu, koja je od srpnja dala čak četiri nova

László Orlóci i Gordan Grlić Radman

lista, vjerujem kako to u čast današnjega dana”, reče među inima veleposlanik Grlić Radman. Ravnatelj vrta László Orlóci naglasio je da smokva ima sličnu slikovitu povijest kao čovječanstvo, i tako jako lijepo može simbolizirati i današnji susret, i što se zajednički slavi ova biljka. Ujedno je istaknuo da će današnjega dana publika moći upoznati smokvine poveznice između dvaju naroda. Potom se za zdravicu nudila rakija, i smokvini kolači. Nazočni su mogli uživati u raznim slasticama od smokve, primjerice u marmeladi od smokve s mentom, lavandom, cimetom i đumbirom,

ružmarinom, karamelom, a također i u pršutu i siru, vinu te rakiji. Marmelade su pripremili suradnici Botaničkoga vrta. Priredbu su glazbeno popratili pjevači Klapa Baruni. Ove je godine priredba pridobila mnoštvo uzvanika, u velikom su broju nazočili i predstavnici diplomatskih misija u Mađarskoj, jednako i naša hrvatska zajednica. U poslijepodnevним satima bila su stručna predavanja o mogućnostima uzgoja smokve.

Kristina Goher

XIII. Narodnosni dan grada Sambotela

Godinasta subota Hrvatov, Slovencev, Nimcev, Romov i Ugrov u bezbrižnoj atmosferi

Po trinaesti put svečuju vlašći dan skupa narodnosti ovoga varoša – s ovimi riči je pozdravio mnogobrojnu publiku i izvodjače dr. Tivadar Puskás, gradonačelnik Sambotela, pod šatorom na Glavnom trgu prošle subote ter nastavio: – Ovako moremo reći da ovo spravišće postalo je jur tradicija, ali ako dalje pletemo naše misli, onda moramo dodati i to da s ovimi narodnosti nas veže duga povijest od većezero ljet. Narodnosti u Ugarskoj su temelj-kameni ovoga orsaga, naša razmišljanja su ista i one su ugarski državljani, stupi ugarske domovine. Lipo je s njimi skupa živiti i u budućnosti će naša država biti nek onda srična, jaka i radosna zemlja, kad i nadalje budemo skupadržali i zastupali u ime jedne zajedničke domovine – istaknuo je sambotelški peljač i otvorio kulturni program četirih narodnih grup. Glavni organizatori, predsjednici narodnosnih samoupravov u Sambotelu takaj su zaželjili svim dobru zabavu i lipo otpodne u skupščini. Tako se je minule subote bezbrižno prik-dalo mnoštvo ljudi zabavi, druženju i prijateljstvu...

Narodnosni dan u Sambotelu po prvi put je priredjen na Glavnom trgu, dovidob se je mogao održati u sambotelском Škanzenu. Po neki mišljenji tamo je i bolje pripadao, ali da u centru grada jedno otpodne se širi nimška, slovenska, hrvatska i romska mužika, čuje se jezik različitih narodnosti i obraćaju se šare narodne nošnje, morebit je i za oči ter uši privlačnije. Pred punim šatorom ljudi se je začeo bogati dičji program. Nimški mališani

su bili najvećimi i po broju i po glasu, ali zatim su došli na red i naši najmladji iz sambotelške Hrvatske čuvarnice, ka je nek pred trimi tajedni otprla svoja vrata. Čez relativno malo vrime se je odvijala priprava, a već su pod peljanjem odgojiteljice Eržike Penzeš-Deli napravila i hrabreno nastupala dica i svojim kratkim predstavljanjem pod paraplom su izazvala burni aplauz. Morebit i zavolj toga, kad je uprav onda najbolje izlila iz nebeskoga lonca godina. U nastavku su došli na red odrasčeni, a najdulgi i naj-svestraniji program su prikazali sambotelški Hrvati. Jačkari zbora Djurdjice su uz dirigenciju i muzičku pratnju Žužane Fašing cijeli igrokaz pokazali uz jačke, a na kraju su na pozornici i kušali

črљeno vino. Sambotelške tancoše jur jedno ljeto poziva u ples petroviski Petar Škrapić, ovput su s velikim uspjehom prikazali Polkicu, a u prezentiranje hrvatskih folklornih kinčev su skočili u pomoć i kotrigi HKD-a „Gradišće“ iz Petrovoga Sela. Zvana toga, polag velikoga šatora bio je i Croatičin nugalj, s knjigami, Hrvatski

glasniki, prospekti pod vodstvom direktora Čabe Horvatha, a kod drugoga stola su dica mogla prakticirati ručnu šikanost u posebnoj hrvatskoj djelaonici. Upoznati kulturu ovde živećih narodnih

grup, stupiti u nove kontakte, oblikovati nova prijateljstva, mogao bi biti i cilj ovoga dana, a po riči predsjednika Društva sambotelških Hrvatov, Francija Jurašića, jačiti, tancati, malo piti i dobru volju imati, što je drugo potribno človiku u ovakovu dob. Iz svega navedenoga, ki su bili tamo, moru i osvidočiti, pravoda se je svega i našlo te subote na placi Sambotela.

„Berem, berem grožđe...”

Berba u šeljinskom vrtiću

U podravskome gradiću Šeljinu postoji mogućnost za obrazovanje na hrvatskom jeziku već od ranog djetinjstva. Šeljinski vrtić Cvrčak (Tücsök óvoda) više od 20 godina bavi se i hrvatskim jezikom i kulturom na razne načine. Vrtić pohađa 140-ak djece, ima šest skupina, od kojih tri hrvatske, to znači da polovica ih sudjeluje u hrvatskom odgoju. Premda većina djece nema hrvatske korijene, hrvatski jezik vole

zahvaljujući odgojiteljicama koje se trude da uvrste što više igara, pa time olakšavaju učenje. U skupinama Jež, Puž i Bubamara svaka odgojiteljica na svoj način podučava hrvatski jezik, ali se uglavnom koriste slikovnicom Đure Frankovića. Šeljin se nalazi u Baranjskoj županiji, blizu hrvatske granice, zbog toga odgojiteljice najčešće čitaju podravске bajke, zagonetke, brojalice, a kada je riječ o pjevanju, pjevaju podravске pjesme. S kratkim programom koji uče u vrtiću, redovito nastupaju na raznim prired-

ma i plesovima u narodnoj nošnji obogaćuju program, cijeli vrtić pleše kolo na hodnicima.

Luca Gažić

Uobičajenim Dombofestom Podravina se opraštala od ljetne sezone

U organizaciji dombolske Seoske i Hrvatske samouprave, u subotu, 3. rujna, priređen je Dombofest koji stanovnici toga podravskog naselja redovito priređuju i s kojim se ispraća ovogodišnje ljeto.

Organizatori su se pobrinuli da za ovo naselje organiziraju bogat program. Dan je započeo natjecanjem u kuhanju, a upriličen je i mali nogomet. U prijepodnevnim satima posjetitelji sela Dombola, zahvaljujući vrijednim rukama domaćih umirovljenica i onih iz obližnjih naselja, mogli su kušati lepinje (langoše), a i kod kuharskih štandova mogli su pogledati kakvo će ih jelo čekati. Naravno, izbor je i ove godine bio širok, našlo se raznih izvrsnih jela, npr. perkelt, pečeno prase i slatki podravski kolači. Prijepodne domaćini su organizirali razne programe za djecu i odrasle. Na sportskom terenu znatiželjni su se mogli voziti karucama, jahati na poniju, a mogli su pogledati i „Konjički show”. U parku je bila radionica, pustolovni park, mogli su sudjelovati u pučkim igrama, a djeci je omogućeno bojanje lica. U podne su svi sudionici Dana pozvani na zajednički objed, a nakon toga su proglasili rezultate. U popodnevnome kulturnom programu nastupili su: daranjski sastav ClapDance, svoje omiljene pjesme predstavila je Zsófia Katz, a hrvatsku je pjesmu i ples predstavljao kukinjski KUD „Ladislav Matušek” izvodeći razne hrvatske plesove. Nakon kulturnog dijela posjetitelje je čekala tombola s vrijednim nagradama i zabavni program Daniela Kiša. Dan je završen balom uz mađarski sastav Gigantic.

Luca Gažić

STARIN – U organizaciji mjesne Hrvatske samouprave, u subotu, 1. listopada, drugi put se priređuje Berbeni festival u tome podravskom naselju. Dan počinje malonogometnim turnirom na sportskom terenu u 10 sati. U 14 sati je sveta misa na hrvatskom jeziku u katoličkoj crkvi. Potom počinje povorka kroza selo u kojoj sudjeluju domaći Tamburaški sastav Biseri Drave, martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni”, šeljinska Plesna skupina Zlatne noge te harkanjski mješoviti pjevački zbor. Uvečer svakoga čeka večera i druženje uza svirku u Gostionici „Anica”.

Historia est magistra vitae – Povijest je učiteljica života

450. obljetnica Sigetske bitke

Ja Miklouš Zrinski prisežem na prvo gospodinu Bogu, potom cesaru svitlom svih nas gospodinu premilostivomu i vam vitezom ki ste sada ovdje. Tako meni pomozite Otac, Sin i Duh Sveti, Sveto Trojstvo i jedini Bog da vas ja neću ostaviti nego da oću trpiti s vami zlo i dobro i da oću ovdje s vami živiti i umrijeti."

Navod je prisege koju je izrekao bivši hrvatski ban, ratnik i zapovjednik sigetske tvrđave Nikola Šubić Zrinski zaklinjući se kako tvrđavu neće živ predati Turcima.

U ljeto 1566. moćna je osmanlijska sila stigla pod tvrđavu Siget, koju je već pet godina čuvao Nikola Šubić Zrinski. Više od mjesec dana Turci su opsjedali grad ne mogavši ga osvojiti jer su branitelji pružali žestok otpor i odolijevali svim napadima brojčano nadmoćnijeg neprijatelja. Uvidjevši da će osvajanje tvrđave biti teška misija, Turci su Zrinskom ponudili slobodnu i neograničenu vlast u cijeloj Hrvatskoj, ali je on ostao postojan u obećanju da će obraniti grad ili poginuti. Čak ga ni vijest o zarobljavanju sina Jurja i prijetnja da će biti ubijen nisu uspjeli natjerati na predaju. Nikola Šubić Zrinski i njegovi vojnici pod cijenu vlastitih života ostali su kod prisege koju su dali. Kohnoga 7. rujna 1566. vezir Sokolović odlučio je krenuti na sve ili ništa. Njegov je cilj bio osvajanje Beča, do kojega nikada neće uspjeti doći ako mu pod Sigetom svakodnevno gine veliki broj vojnika. Zbog toga je odlučio topništvom razoriti grad i branitelje prisiliti na predaju. Kada je vidio da nema izlaza, Nikola Šubić Zrinski odlučio je krenuti u proboj predvodeći svoju malobrojnu vojsku. Jurišajući iz tvrđave sa svojim zapovjednikom na čelu, gotovo svi su, uključujući Zrinskog, poginuli. Malobrojni preživjeli sigetski branitelji odvedeni su u tursko zarobljeništvo, a junački otpor koji su pružili u cijeloj je tadašnjoj Europi naišao na divljenje.

Premda su Turci pod Sigetom formalno bili pobjednici, zbog nanesenih gubitaka, koji se procjenjuju na oko 25.000 vojnika, nisu mogli nastaviti prema Beču. Inače, kada se spo-

minju brojke vezane za tragediju pod Sigetom, mora se spomenuti da se one poprilično razlikuju.

Što god bilo, činjenica je da su sigetski branitelji stekli besmrtnu slavu svojim junačkim otporom, a njihov vođa i zapovjednik Nikola Šubić Zrinski potvrdio je status legendarnog borca protiv Turaka, kojega i danas kao nacionalnoga junaka slave i Hrvati i Mađari.

Sablja i kaciga Nikole Šubića Zrinskog u Čakovcu

Sablja i kaciga Nikole Šubića Zrinskog čine središnji dio izložbe u čakovečkom Muzeju Međimurja povodom 450. obljetnice Sigetske bitke. Sablju i kacigu Nikole Zrinskog darovala je obitelj Zrinski 1562. godine Bečkom dvoru i od tada su dio zbirke Ferdinanda II. Tirolskog. Zahvaljujući us-

pješnoj suradnji čakovečkog Muzeja Međimurja i čakovečke Zrinske garde, ti predmeti prvi put su izloženi u Hrvatskoj. U atriju Staroga grada Zrinskih tim povodom održano je postrojavanje povijesnih postrojba. Uz pripadnike čakovečke Zrinske garde, na svečanosti su pribivali i keresturski Zrinski kadeti.

Izvor: eMedijmurje

Potpisan sporazum na Hrvatskome danu

Najmanje hrvatsko naselje u Pomurju koje već više od četrdeset godina nema osnovnu školu, a već više godina ni dječji vrtić, bori se s odnarođenjem, asimilacijom. Jedina nada u očuvanje hrvatske samobitnosti jest mjesna Hrvatska samouprava i djelatni Pjevački zbor Petripske ružice koji već više desetljeća njeguje hrvatsku kulturu. Svaka je hrvatska priredba od iznimne važnosti, tako i redoviti Hrvatski dan na kojem uvijek sudjeluju i prijatelji iz Hrvatske. Ove je godine na tome Danu, 27. kolovoza, potpisan sporazum između petripske Hrvatske samouprave i ivanovečkoga Kulturno-umjetničkog društva Katruže.

Sporazum su potpisali Jožo Kranic, predsjednik petripske Hrvatske samouprave (slijeva), i Stjepan Mesarić, voditelj KUD-a Katruže.

Hrvatski dan se organizira poradi očuvanja hrvatske kulture i jezika, koji se, nažalost, sve više gubi u Petribi, rekao je Jožo Kranic, predsjednik Hrvatske samouprave u svome pozdravnom govoru. – Već ni žitelji srednje dobi međusobno ne rabe hrvatski, a mladi gotovo ga i ne poznaju, većina njih pohađa mađarsku školu. Jedina je mogućnost za njegovanje jezika da se petripski Hrvati povežu sa sunarodnjacima iz matične domovine i da prisno surađuju s hrvatskim pomurskim naseljima u kojima je još jače nazočan jezik i kultura.

Iako je samo mjesto već potpisalo sporazum o suradnji s ivanovečkim Mjesnim odborom, moglo bi se reći da prava suradnja, koja traje već više desetljeća, odvija se između KUD-a Katruže, čiji je voditelj Stjepan Mesa-

rić, i petripske Hrvatske samouprave. Da bi se ta suradnja podigla i na službenu razinu, 27. kolovoza 2016., u sklopu Hrvatskoga dana, u svečanim je okvirima potpisan sporazum poradi toga da se u Petribi i Ivanovcu hrvatska samobitnost osnaži te da se osigura trajni razvoj i prenošenje hrvatskoga kulturnog, materijalnog i gastronomskog nasljeđa. Na Hrvatskome danu nastupili su i zborovi iz okolnih naselja Letinje, Pustare, Sumartona, Kaniže te domaći Pjevački zbor Petripske ružice i KUD Katruže. U njihovoj su se izvedbi čule hrvatske (pomurske, međimurske, podravske i dalmatinske) narodne pjesme. Naravno, i nakon potpisivanja sporazuma nastavljaće se druženje, međusobno posjećivanje priredaba, zajednički programi, a u planovima je i pokretanje tečaja hrvatskoga jezika u Petribi, kako bi prilikom susreta i zajedničkih programa i mladi mogli saobraćati s prijateljima iz matične domovine.

b.

Petripčani i Ivanovčani skupa

MLINARCI – Hrvatska samouprava toga mjesta 24. rujna organizira uobičajenu Berbenu povorku. Program počinje u 13 sati svečanom predajom novoizgrađenoga malonogometnog terena s umjetnom travom. Okupljanje sudionika povorke bit će na dvorištu bivše škole u 13.45, a kreće se prema Pustari u 14 sati. Sudionici će traktorima, konjskim zapregama posjetiti vinogradare na šandorici, te se vraćati do doma kulture u Mlinarce, gdje će polaznici dječjeg vrtića i pjevački zborovi prikazati hrvatski kulturni program.

LETINJA – U tome pograničnom gradu 24. rujna će se prirediti II. Berbeni festival na tromedi u organizaciji gradskog poglavarstva, Hrvatske samouprave i Udruge „Derű“. Program počinje okupljanjem sudionika u 13.30 na Glavnome trgu, te će uslijediti berbena povorka po gradskim ulicama. Zatim će na postavljenoj pozornici gradonačelnik Szilárd Farkas otvoriti priredbu i od 16 sati će se odvijati kulturni program. Nastupit će letinjski i goričanski puhački orkestar, tamburaški sastavi „Goričan“ i „Stoboš“. Tijekom dana vinske kuće nudit će vina, te će se moći kušati razni specijaliteti.

Kroz Pomurje i Međimurje – Biciklijada „CRO TOUR '16”

Po drugi put je organizirana Državna biciklijada „CRO TOUR 16” između 2. i 4. rujna, u organizaciji Hrvatske državne samouprave i njezine ustanove Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda "Stipan Blažetin", zato da Hrvati međusobno upoznaju ljepote pojedinih regija. Biciklistička tura ovaj put je prolazila kroza sva naselja i gradove Zalske županije u kojima djeluje Hrvatska samouprava, odnosno donje Međimurje s kojim je vrlo dobra suradnja. Na Biciklijadi je sudjelovalo više od sedamdeset biciklista od osnovnoškolaca do umirovljenika, i prešli su više od 170 kilometara (dvadesetero potpunu turu, a ostali manje), usput upoznajući ljepote pomurskoga i međimurskoga kraja.

Croatiada, hodočašće, Hrvatski državni dan i drugi programi uvijek su prigoda da se nađu Hrvati i u okviru natjecanja, zajedničke molitve, pjevanja, da se druže, rabe svoj jezik, uče jedni od drugih i njeguju svoje običaje. Biciklijada je prilika da osim navedenih vrijednosti prenese i zdravu naviku biciklizma na razne naraštaje i nudi mogućnost da se ljudi izbliza sretnu s ljepotama hrvatskih regija, s ljudima, koji jednako kao i drugi pripadnici Hrvata susreću se s problemima odnarođivanja, asimilacije. Usporedivši lanjsku Biciklijadu, zamjetan je mali pomak glede broja sudionika, a i dužine ture, možda se dogodine priključi još više sudionika.

Biciklistička je tura krenula od Serdahela. Pred zgradom Fedakove kurije Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave, i Zorica Matola, voditeljica Zavoda "Stipan Blažetin" pozdravili su sudionike II. Biciklijade, a Stjepan Turul, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, u uložni domaćina, u kratkim je crtama predstavio selo. Prvi dan (2. rujna) odmah se krenulo prema Hrvatskoj, izletnike su djeca keresturske škole pratila do prvog sela Hodošana onkraj granice, a 25-ero su nastavilo do Čakovca, gdje su ih dočekali Vesna Haluga, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, Zoran Vidović, dožupan, i Darko Radanović, pročelnik Ureda za gospodarstvo. Biciklisti su se uz pomoć Rudija Grule, voditelja TZ Međimurske županije upoznali s poviješću i znamenitostima grada Zrinskih. U povratku, nakon izvorsne večere u Zelengaju, tura se nastavljala na mađarskoj strani prema Letinji gdje su im se pridružila djeca serdahelske škole, pa se nastavljalo

U Čakovcu pred spomenikom Nikole Zrinskog

preko Bečehela do Sumartona. U Letinji kod stare platane su se okrijepili s predstavnicima tamošnje hrvatske zajednice, u Bečehelu pogledali crkvu, u Sumartonu u Zavičajnoj kući se upoznali s materijalnom kulturom pomurskih Hrvata, koju je predstavila Ana Vlašić, a u Kamanovim goricama su ih dočekali načelnik Martin Capari i odlični gulaš te glazba kaniškoga Tamburaškog sastava „Stoboš”. Drugi dan (3. rujna) slijedila je kraća tura, no s mnogo težim terenom, u pravome prirodnom okruženju krajolika obale rijeke Mure: Biciklisti u Mlinarcima nakon slasnih mazanica približili su se obali, a kod ulaza u Kerestur već su ih čekala keresturska djeca. Anica Kovač, predsjednica tamošnje Hrvatske samouprave i ravnateljica, govorila je o povijesti Novoga Zrina, a zatim su krenuli kroza šumu na dva kotača do samoga mjesta, gdje su se nekoć skupa borili Hrvati, Nijemci i Mađari. Tura se nastavljala u Fičehazu, dr. Jožo Takač, predsjednik Hrvatske samouprave, predstavio je mjesto i put se nastavljao kroz vinograde u Sepetnik. Zoltan Markač, sakupljač i predsjednik Hrvatske samouprave, čekao ih je s mnoštvo starih zanimljivih predmeta, a Čaba Prekšen, predsjednik Hrvatske samouprave u Pustari, predstavio mjesnu crkvu svete Ane i Integrirano središte. Ostalo je još snage i za treći dan (4. rujna) za Petribu i Kanižu. Petribu je predstavio Jožo Kranic, predsjednik Hrvatske samouprave. Put se nastavljao u Kanižu, gdje nakon razgledavanja grada u uredu Hrvatske samouprave bicikliste je pozdravila Magdolna Havaši, zastupnica. Tijekom tri dana bicikliste je pratilo prekrasno sunce i, kako reče jedan od sudionika: „Taj se doživljaj ne može ispričati, to treba isprobati.” Svi koji su sudjelovali u tome, čekaju da na godinu upoznaju ljepotu drugih hrvatskih regija.

Nekoliko onih koji su pošteno obavili svih 170 km (bilo ih je više).

beta

PRISIKA – Zbirka sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj srdačno Vas poziva 25. septembra, u nedilju, početo od 15 uri, na promociju gradišćansko-hrvatskoga izdanja Biblije kojega je sastavio dr. Štefan Geošić, dugoljetni duhovnik Klimpuha, rodom iz Petrovoga Sela. Knjigu će predstaviti Branko Kornfeind, farnik Čajte, Čembe i Vincjeta, u nazočnosti autora. Geošićev prevod Biblije je prezentiran u Željeznom 2014. ljeta.

GORNJI ČETAR – Vinska svetačnost se začme u četarskoj Gori 24. septembra, u subotu, početo od 10 uri. Na trgu pred Muzejom Željeznoga firona otvara se sajam i cijelodnevni program u organizaciji Turističkoga kulturnoga i športskoga društva Pinčene doline. Na naticanju će se izmiriti kvaliteta kapljic iz Gornjega Četara, Keresteša i Eisenberga za titulu „Vino 2016. ljeta“. Diozimatelji priredbe moć će se takaj naticati pri šalni proba, a predstavljaju se i narodnosne grupe iz okolnih sel. Uvečer u kulturnom domu se nastavlja druženje uz koncert i zabavu.

KISEG – U ovom varošu ov tajedan se svečuje trgadba, a naravno i hrvatska zajednica neće izostati iz četverodnevne fešte. U četvrtak, 22. septembra, će se izbrati na zatvorenoj priredbi ovoljetno najbolje „Vino grada Kisege“. Jedan dan kasnije, u 17 uri, pod šatorom se i službeno otvara Trgadbena fešta s vinom, mužikom i izborom „vinske kraljice“. U subotu otpodne u 14 uri se gane prik ulica trgadbena povorka u koj će po običaju sudjelovati i kiseški Hrvati, a ovput i njevi gosti iz Orehovice. KUD „Fijolica“ iz Hrvatske nastupit će i s posebnim programom na Glavnom trgu. Za nedilju će ostati još dovoljno vrmena i volje za različite koncerte ter spektakle plesnih grup i športskih klubov.

Natječaj za popunu radnoga mjesta voditelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj

Prema odluci Skupštine, Hrvatska državna samouprava raspisuje natječaj za popunu radnoga mjesta voditelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj.

Uvjeti:

- visoka stručna sprema vezano uz prosvjetnu djelatnost
- visoki stupanj znanja hrvatskoga jezika (razina C)
- trogodišnje iskustvo na kulturnom polju i organizacijskim poslovima
- informatičko obrazovanje na razini korisnika
- vozačka dozvola B kategorije
- mađarsko državljanstvo
- nekažnjenost.

Osim općih uvjeta za zasnivanje radnoga odnosa kandidati uz prijavu prilažu:

- životopis (opći podatci, podatci o školovanju, dosadašnja zaposlenja, sažet opis stručnoga rada)
- potvrda o nekažnjenosti ne starija od 30 dana
- kratki i dugoročni plan djelovanja Centra kao samostalne ustanove.

Voditelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj na rok od četiri godine imenuje Skupština Hrvatske državne samouprave od 1. siječnja 2017. godine.

Voditelj ustanove bit će dužan podnijeti Izvješće o imovinske stanju.

Plaća: po dogovoru.

Rok je za podnošenje prijave 30 dana od objave natječaja na web-stranici: www.kozigallas.hu.

Natječaj je objavljen na web-stranici: www.kozigallas.hu.

Prijave s dokumentacijom podnose se putem pošte (na omotnicu molimo napisati: 503/18-2016/KPC „Igazgatő“) na adresu:

Hrvatska državna samouprava
Országos Horvát Önkormányzat
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24

Tel./faks 303 – 6093, e-mail: hksamouprava@chello.hu.

Zakašnjele prijave te one bez dokaza o traženim uvjetima neće se razmatrati.

O rezultatima izbora kandidati će biti obaviješteni u zakonske roku.

ZENE: **CHUNGAM LATINO** Horvátországból
Mindenkinek szeretettel vár a Széchenyi-fürdő Alapítvány
VESELA TARGADBENA POVORKA
24. szeptember 2016. (u subotu)
13:00-14:30 Vožnja na motoru
15:00 Targadbena povorka po selu
16:30-18:00 Targadbena bal
Mužika: **CHUNGAM LATINO** iz HRVATSKE
Svakioga srdačno čeka organizator danas:
Zaklada za Petrovo Selo

STOLNI BIOGRAD – U organizaciji Hrvatske samouprave toga grada, u sklopu programskoga niza „Devetsto godina zajedno – dodirne točke mađarske i hrvatske kulture“, u četvrtak, 29. rujna, s početkom u 17.30 u Domu za opću prosvjetu i vjeronauk „Sv. Stjepan“ (Stolni Biograd, Ulica Ferenc Liszt 1) predavanje će imati pravnik istraživač, novinar, pisac i prevoditelj Ladislav Heka, naslova „Stoljeća mađarsko-hrvatskog suživota“. Priredba će se ostvariti s financijskom potporom Fonda ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa. Ulaz je slobodan.